

**ЧРЕЗ
ПРОКУРОРСКА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

**ДО
БИЛЯНА ГЯУРОВА-ВЕГЕРТСЕДЕР**

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ГЯУРОВА-ВЕГЕРТСЕДЕР,

Във връзка с поставените от директора на Българския институт за правни инициативи на основание чл.50, ал.1 от Наредбата за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт във вр. с чл.194а, ал.6 от ЗСВ /дата на събеседване 25.09.2024 г./ въпроси, касаещи кандидатурата ми за заемане на длъжността „Административен ръководител - окръжен прокурор“ на Окръжна прокуратура - Благоевград, предоставям на Вашето внимание отговорите, както следва:

1. Въпрос: Какво е Вашето мнение по отношение на окрупняването на прокуратури или промяна на тяхната компетентност, включително и по посока на нейното разширяване?

Отговор: Считам, че решението за окрупняване на прокуратурите е правилно и има положително влияние върху оптимизацията на работата на прокурорската дейност. Окрупняването беше наложено от необходимостта за създаване на уравновесеност и балансираност в натоварването на районните прокуратури, както и в оптимизация на заетостта на съдебните служители работещи в тях и постигането на подходящо равномерно съотношение в работата между тях и съответните магистрати. Окрупняването на прокуратурите, даде възможност на всеки административен ръководител периодично да се запознава с индивидуалната натовареност на всеки един от прокурорите от РП и ТО и своевременно да взема необходимите мерки за определяне на процентното разпределение в съответните групи за случайно разпределение на преписките и досъдебните производства между всички магистрати от прокуратурите, както и за предприемане на своевременни необходими мерки по отношение възникнали за решаване въпроси от административен и кадрови характер. Мнението ми за окрупняването на прокуратурите е изцяло положително, тъй като считам, че оптимизацията на работата доведе и до намаляване на разходите за издръжка на администрацията в т.ч. и на финансово-стопанските дейности.

Не считам, че към настоящия момент и обстоятелствата налагат необходимост от разширяване и окрупняване на прокуратури от окръжно и апелативно ниво, както и за промяна на тяхната функционална компетентност.

2. Въпрос: Смятате ли, че избраните за административни ръководители следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи с оглед на специфичните правила за тях, разписани в него?

Отговор: Според мен не е необходимо административните ръководители да преминават такова обучение, тъй като те са магистрати, които са запознати с КЕП на българските прокурори и следователи и съобразяват поведението си с него още от заемането на магистратската длъжност. Всеки магистрат трябва да го познава и прилага, а административния ръководител да бъде пример за това на колегите си. В Кодекса са упоменати и специфичните изисквания за етично поведение на административните ръководители. Те са ясно разписани и не създават съмнения и неясноти относно дължимото поведение на магистратите, натоварени с управленски функции. Няма пречка да се провеждат обучителни семинари по темата, където може да се обсъждат актуални проблеми, свързани с етичното поведение на магистратите и особено да се анализира практиката на колегите на ВСС по налаганите дисциплинарни наказания за нарушаване нормите за етично поведение по чл. 307, ал. 3, т. 3 от ЗСВ, както и на актуалната съдебна практика на ВАС в тази насока. Нормите за етично поведение са здравата основа на отношенията с ръководния състав и предпоставка за професионални успехи.

3. Въпрос: Считате ли, че понастоящем съществуват достатъчно законови гаранции за ефективно разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или негов заместник ?

Отговор: Във връзка с препоръките по Механизма за сътрудничество и проверка на Европейската комисия с оглед въвеждане на ефективен и съобразен с действаща конституционна уредба модел, гарантиращ независимо разследване срещу главния прокурор и неговите заместници, от страна на законодателния орган бяха предприети мерки за изменение и допълнение на НПК, с цел повишаване ефективността на наказателното производство, да се защитят в по-голяма степен правата на пострадалите от престъпления и да се регламентира ефективен механизъм за търсене на отговорност от главния прокурор и неговите заместници. С измененията на НПК ДВ бр. 48 от 2 юни 2023 г. бяха въведени - Особени правила за разглеждане на дела за престъпления от общ характер, извършени от главния прокурор или от негов заместник. Считаю, че с приетите изменения на НПК, прокурорът, разследващ главния прокурор, е едноличен орган със субектна специализация, който има правомощия да разследва престъпления от общ характер, извършени от главния прокурор, негови заместници и техни съучастници, съгласно разпоредбите на чл. 173а, ал. 1 от

ЗСВ, във вр. чл.411а и сл., и чл. 411з от НПК. С цитираните разпоредби е регламентиран реда за разследване на престъпленията, отказите от образуване на досъдебното производство, разследващите органи, предвиден е контрол върху действията на прокурора за разследване на престъпленията, отмяната на постановленията за прекратяване на наказателното производство, основанията и ред за отвеждането, както и подсъдността. В тази връзка считам, че тези разпоредби на НПК са достатъчно конкретни, точни и ясни, позволяват пълно, обективно и всестранно разследване на дела свързани с главния прокурор или негов заместник. Считам, че така действащите разпоредби и тяхното законосъобразно приложение, ще осигури един прозрачен процес и ще бъдат гарант за един справедлив процес. От друга страна, считам че практиката на приложението на тези разпоредби, ще покаже в каква степен и ефективност от прилагането им ще доведе до желания резултат за разследвания и повишаване ефективността на резултатите от водените наказателни производства и проверки.

4. Въпрос: Смятате ли, че са необходими законодателни промени във връзка с решенията на СЕС по делата С-648/20 и С 852/19 относно българските ЕЗА и ЕЗР?

Отговор: Считам, че не се налагат промени в законодателството по отношение на българската ЕЗА и ЕЗР, след влизане в сила промените в Закона за екстрадицията и ЕЗА обн. ДВ бр.100 от 01.12.2023 г. Тези решения засягат основно липсата на съдебен контрол при издаването на ЕЗА и ЕЗР. Новата разпоредба на чл.56а от ЗЕЕЗА даде възможност за съчетаване на ефективен съдебен контрол и защита на лицата с въвеждане задължение на прокурора по досъдебното производство да внесе искане пред съответния първоинстанционен съд за вземане спрямо обвиняемият на мярка „Задържане“ с цел издаване на ЕЗА. Съгласно разпоредбата на чл.56а, ал.4 ЗЕЕЗА е предвидено определението на съда да подлежи на обжалване с частна жалба и протест пред съответния въззивен съд. Въз основа на влязло в сила определение на съда прокурорът може да издаде ЕЗА. Също така е предвидено и второ ниво на защита правата на задържания, а именно чрез въвеждането на текстове по приемането на лицето от изпълняващата ЕЗА държава-членка на ЕС. По този начин се гарантира правото на обвиняемият да се защити лично срещу предприетите спрямо него действия от страна на прокуратурата по принудителното му довеждане. В тази връзка считам, че основният проблем засегнат с решенията на СЕС по делата С-648/20 и С 852/19 относно българските ЕЗА и ЕЗР, по отношение на липсата на съдебен контрол по издаването на ЕЗА и ЕЗР бяха преодоляни.

5. Въпрос: По какъв начин смятате, че промените в Конституцията на РБ от декември 2023 г. ще се отразят на работата на прокуратурата като цяло и на отделните прокурори?

Отговор: Считам, че измененията в ДВ бр.106, 22 декември 2023 г. в разпоредбата на чл.126, ал.1 от КРБ, която предвижда структурата на

прокуратурата да е в съответствие с тази на съдилищата, които разглеждат наказателни дела, е в положителен аспект за работата на прокуратурата. Също така в положителен аспект е и възможността всеки съд по искане на страна по делото да сезира КС с искане за установяване на несъответствие между закон, приложим по конкретно дело и Конституцията съгласно чл.150, ал.2 от КРБ. Пряко отражение в работата на прокуратурата може би имала разпоредбата на чл.127, т.5 КРБ, с която се въвежда правилото прокуратурата да предприема действия за оспорване на незаконосъобразни актове пред съда в случаите, предвидени в закон. Промяната би довела до евентуално намаляване на обема от дейност на прокуратурата по надзора за законност.

6. Въпрос: Смятате ли, че следва да продължи реформата в съдебната система след решението на КС от 26.07.2024 г. относно промените в Конституцията на Република България, обн. в ДВ бр.106 от 22.12.2023 г., и ако да, - в каква посока?

Отговор: Реформата в съдебната система продължава от десетки години, включително и с промените в конституционно ниво в КРБ. Реформата следва да продължи като се спазват утвърдените стандарти в обучението, квалификацията, подбора и кариерното израстване на магистратите. Независимостта на съдебната власт е предвидена в КРБ, за да бъде осигурена реална възможност на съдебната власт да осигури и да носи отговорност за прозрачно и ефективно управление, както и функционирането ѝ, да бъде изцяло в интерес на обществото. Продължаването на съдебната реформа следва да е базирана върху европейските стандарти за независимост, ефективност, прозрачност и отчетност на съдебната система, която правораздава в условията на европейските принципи – върховенство на закона, защита на човешките права и равен достъп до правосъдие. Борбата с корупцията и противодействието на всички форми на нерегламентирано влияние върху съдебната система са основен критерий за успешността и необратимостта на съдебната реформа. Постигането на тези стандарти е гарантирано от избора на добре подготвени кадри с безупречни професионални и нравствени качества.

7. Въпрос: Според Вас има ли проблем с кадровата обезпеченост на Районна прокуратура – Благоевград и как бихте се справили с това?

Отговор: Не считам, че към настоящия момент е налице сериозен проблем с кадровата обезпеченост на РП-Благоевград. В същото време съгласно отчетените резултати за минал период е налице значително завишаване на натоварването при прокурорите от РП - Благоевград, което следва да бъде преодоляно чрез предприемане на мерки за заемане на определените незаети щатни бройки в прокуратурата, както и прекратяване на командироването на прокурори на щат от РП - Благоевград в други прокуратури.

8. Въпрос: На стр. 15 от концепцията Ви сочите като проблем делата от закритата специализирана прокуратура, постъпили в ОП-Благоевград. Как виждате решението на този проблем?

Отговор: Действително съгласно § 48 от преходните и заключителните разпоредби към ЗИДЗСВ (Обн. ДВ, бр. 32 от 2022 г., в сила от 27.07.2022 г.) неприключилите до влизането в сила на този закон досъдебни производства и преписки в Специализираната прокуратура се изпращат на съответните прокуратури по компетентност в 7-дневен срок от влизането в сила на този закон. Във връзка с цитираните разпоредби с оглед на териториалната компетентност съгласно разпоредбите на чл.35 и чл. 36 от НПК множество от досъдебните производства и преписките водени в закритата СП бяха изпращани по подсъдност на съответните Окръжни прокуратури, в това число и на ОП-Благоевград. В тази връзка следва да бъде отбелязано, че в ОП-Бл-град се разкри само 1 допълнителна щатна длъжност „прокурор“, считано от 28.07.2022 г., на която беше преназначен само 1 прокурор от закритата СП.

Делата се отличаваха с голяма продължителност на разследването, които изискват отделяне на значителен ресурс и определени познания на тежки умишлени престъпления извършени от ОПГ със значителен обем, с фактическа и правна сложност, както и със значителен обществен интерес. При тези случаи, в хода на провежданото разследване по досъдебното производство, както и в съдебните заседания се налага да участват повече прокурори, поради което следва да бъдат предприети действия за определяне на втори наблюдаващ/допълнителен прокурор по делото, както и евентуално назначаване на екип от прокурори упражняващи надзора за законност над тези дела и преписки.

При необходимост в зависимост от конкретните обстоятелства по воденото разследване, със заповед на съответния административен ръководител могат да бъдат коригирани процентите на натовареност на прокурорите, както и участието им в съответните групи при разпределение на преписките и досъдебните производства, в това число и сформиране екипи от наблюдаващи прокурори по воденото разследване по досъдебното производство.

От друга страна в зависимост от характера, степента и на какъв етап от разследването се намира досъдебното производство в правомощията на наблюдаващия прокурор е да предприеме необходимите законосъобразни действия и при наличие на основанията за това, да бъдат предприети действия по назначаване на съвместен екип за извършване на евентуални оперативни действия в хода на воденото разследване по досъдебното производство, както и с оглед на планиране провеждането на множество процесуални действия по разследването, при което се налага включване на разследващи полицаи от отдел „Разследване“ на РУ-МВР, ТД при ГДБОП-МВР, полицейски служители и инспектори от съответните структури на ОД-МВР, ДАНС, ТД НАП, КПКОНПИ.

Следва да бъде отбелязано, че Главния прокурор на РБ е утвърдил Указания за организацията на работата в прокуратурата на Р.България по преписки и досъдебни производства, образувани за „изпиране на пари“ и

„финансиране на тероризъм“, които следва да бъдат стриктно прилагани при водените и неприключени дела и преписки. Също така следва да се има предвид, че във връзка със заповед № РД-04-240/10.09.2024г. на и.ф.главен прокурор, относно създадена организация за оказване на засилена методическа помощ, упражняване на надзор върху разследването и осъществяване на служебен контрол върху прокурорски актове по наказателни производства, съставляващи особена фактическа или правна сложност, имащи важно значение за прокурорската/съдебната практика и/или представляващи значителен обществен интерес, се налага извода, че след правен анализ и преценка на конкретните факти и обстоятелствата, следва да бъдат предприети необходимите мерки за уведомяване на Апелативна прокуратура – София и чрез нея на Върховна прокуратура, с цел оказване на засилена методическа помощ при възникнала необходимост по въпросните досъдебни производства и преписки.

9. Въпрос: На стр. 17 от концепцията Ви сочите, че има спад на преписките, образувани след самосезиране от страна на прокурорите. Как бихте мотивирали колегите си да използват този институт?

Отговор: Считаю, че всеки прокурор воден от своето самосъзнание и вътрешно убеждение, следва да проявява проактивен подход в тази дейност. В същото време дейността на контролните органи в тази посока е много важна, като основно ролята на прокуратурата е във всички случаи на престъпно поведение за които е сигнализирана, да изпълнява функциите си безкомпромисно и професионално. Също така бих сложил и акцент върху необходимостта от постоянен поглед върху публикациите и материалите в средствата за масово осведомяване и незабавна реакция при установяване на поводи за извършване на проверки, респективно за образуване и започване на наказателни производства при констатирани и установени случаи на достатъчно данни по съгласно разпоредбите на чл. 211 и сл. НПК.

С УВАЖЕНИЕ:
ПРОКУРОР ПОЛК. АНТОН МИЦОВ

гр. София
24.09.2024 г.